ވޮލި އު މް : 41 އަދަދު : 7 ތާ ރީ ޚު : 17 ޞަ ފަރު 1433 - 11 ޖެނުއަރީ 2012 ބު ދަ
ޤާ ނޫނު ނަންބަރު: 2/2012
މޯ ލްޑިވްސް ސި ވި ލް އޭވި އޭޝަ ން އޮތޯ ރި ޓީގެ ޤާ ނޫނު
ގެޒެޓު ގައި ޝާ އި ޢު ކު ރަނީ ، ޤާ ނޫނުތަކާ އި ، ގަވާ އި ދު ތަކާ އި ، ސަ ރުކާ ރުގެ އޮފީސްތަކު ން
ރައީސުލް ޖު މް ހޫ ރި އް ޔާ ގެ އޮފީސް
ނެރުއް ވާ އި ޢު ލާ ންތަކާ އި ، ދެންނެވު ންތަކާ އި ، ނޫސްބަޔާ ންތައް ފަދަ ލި ޔު ންތަކެ ވެ.
ބޮޑު ތަކު ރުފާ ނުމަގު  ގެޒެޓް ޝާ އި ޢު ކު ރަނީ ކޮންމެ ހަފު ތާ އެއް ގެ ހޯ މަ ދު ވަހާ އި ބު ރާސްފަތި ދު ވަހު އެވެ.
މާ ލެ، ދި ވެހި ރާއް ޖެ  ހޯ މަ ދު ވަހު ގެ ގެޒެޓު ގައި ޝާ އި ޢު ކު ރައް ވަން ބޭނުންފު ޅު ވާ ލި ޔު ންތައް ފޮނުއް ވާ ނީ
އާ ދީއް ތަ ދު ވަހު ގެ 10:00 ގެ ކު ރި ންނެވެ. ބު ރާސްފަތި ދު ވަހު ގެ ގެޒެޓު ގައި
ފޯ ނު: 3323701 ، 3336137 ޝާ އި ޢު ކު ރައް ވައި ލި ޔު ންތައް ފޮނުއް ވާ ނީ ބު ދަ ދު ވަހު ގެ ހެ ނދު ނު 10:00 ގެ
ކް ސް: 3325500 ކު ރި ންނެވެ. ލި ޔު ންތައް gazette@po.gov.mv މި އީ.މެއި ލް އެޑް ރެހަށް
ފެ
ފޮނުއް ވު ން އެދެމެވެ.
އީ މެއި ލް : gazette@po.gov.mv
 ގެޒެޓު ގައި ޝާ އި ޢު ކު ރެއް ވު މަށް ފޮނުއް ވާ ލި ޔު ންތައް ލި ޔެފައި ހު ންނަންވާ ނީ
ވެބް ސަ އި ޓް : www.gazette.gov.mv މައި ކް ރޯސޮފް ޓް ވޯ ޑު ގައި ފަރުމާ ފޮންޓު ންނެވެ.

2011 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެމްބަރ މަހުގެ 27 ވި އަންގާރަ ދުވަހު އޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 3 ވަނަ ދައުރުގެ
30 ވަނަ ޖަލްސާއިން ފާސްކުރެއްވި "މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ބިލު" ޤާނޫނުއަސާސީގެ 92 ވަނަ
މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، 11 ޖެނުއަރީ 17(2012 ޞަފަރު 1433ހ) ވި ބުދަ ދުވަހު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ
ތަޞްދީޤު ކުރެއްވުމުން، މި ބިލު ޤާނޫނަކަށްވެ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މިއަދު ޝާއިޢު ކުރެވިއްޖެއެވެ.

ޤާނޫނު ނަންބަރު: 2/2012
މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ޤާނޫނު
އެއްވަނަ ބާބު
އިބްތިދާއީ މާއްދާތައް
ތަޢާރުފާއި ނަން 1. (ހ) މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ސިޔާސަތުތައް އެކަށައަޅައި، މަދަނީ ވައިގެ
ދަތުރުފަތުރާބެހޭ އެންމެހައި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫ ލުތަކާއި ހަމަތައް ކަނޑައަޅައި، އެ ކަންކަން
ރާވައި ހިންގައި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި "މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ" ގެ ނަމުގައި
ވަކި ޤައުމީ އިދާރާއެއް އުފެއްދުމަށާއި، އެ އިދާރާގެ ބާރުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ބަޔާން ކުރާ
ޤާނޫނެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ "މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ޤާނޫނު" އެވެ.
މަޤްޞަދުތައް 2. މި ޤާނޫނުން ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ މައިގަނޑު މަޤްޞަދުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިއެވަނީއެވެ.
(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ އެންމެހައި ކަންކަން ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމާއެކު
ހަރުދަނާ ނިޒާމެއްގެ ދަށުން ހިންގައި ބެލެހެއްޓުން؛
(ށ) "މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ" ގެ ނަމުގައި ވަކި އިދާރާއެއް އުފައްދައި، އެ އިދާރާ
ހިންގަމުން ގެންދާނެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން؛
(ނ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ އިމުގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިނިވަންކަމާއި ސިޔާދަތައް ބުރޫނާރާ
ގޮތުގެ މަތިން މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާބެހޭ މުޢާހަދާތަކުގެ އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތްވާ، މަދަނީ ވައިގެ
ދަތުރުފަތުރުގެ ކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގުމަށް މަގުފަހިކޮށްދިނުން.
ދެވަނަ ބާބު
އޮތޯރިޓީ ޤާއިމުކުރުން
މޯލްޑިވްސް ސިވިލް 3. (ހ) މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ އުފެދުނީއެވެ.
އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ
މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއަކީ އަމިއްލަ ނަމުގައި ދަޢުވާކުރުމާއި ދަޢުވާ
ޤާއިމުކުރުން
ލިބިގަތުމާއި، މުދާ ހޯދުމާއި މުދާ މިލްކު ކުރުމާއި، ދަރަންޏަށް ޒިންމާވުމާއި، އެ މުދަލުން
ތަސައްރުފުކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާ
ގުޅުންހުރި އެންމެހައި ކަންކަން ހަރުދަނާކަމާއެކު ރާވައި ހިންގާނެ ގޮތްތަކާއި އުސޫލުތައް
ކަނޑައަޅައި، އަދި މި ޤާނޫނު ތަންފީޛު ކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރާ ދައުލަތުގެ
އިދާރާއެވެ.
3

(ށ) މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި ނުހިމެނޭ
އިދާރާއެކެވެ.
(ނ) މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ ހިނގަމުންދާނީ އެކަމަށްޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ
ކަނޑައަޅާ މިނިސްޓަރެއްގެ ބެލުމުގެދަށުންނެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ އުފެދުމާއެކު،
މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެކުރިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް
ކޮމިއުނިކޭޝަންގެ ސިވިލް އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓްގައި ބޭނުންކުރަމުންގެންދިޔަ އެންމެހަ އި
މުދަލާއި، ވަސީލަތްތަކާއި، ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ސިވިލް އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓަށް
އެކަށައަޅައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސް ވެފައިވާ ފައި ސާއާއި، ސިވިލް އޭވިއޭޝަނާބެހޭ
ޑިޕާޓްމަންޓުން ޤާނޫނީ ގޮތުންނާއި އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން އުފުލަންޖެހޭ އެންމެހައި
ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ސިވިލް އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓަށް ޤާނޫނީ ގޮތުންނާއި
އެއްބަސްވުންތަކުގެ ދަށުން ލިބޭ ޙައްޤުތަކާއި މަންފާތައް، އޮތޯރިޓީއަ ށް ބަދަލުވީއެވެ.
ސިއްކަ 4. އޮތޯރިޓީގެ ރަސްމީ ސިއްކައެއް އޮންނަންވާނެއެވެ. ލިޔުމުންއޮތުން ޤާނޫނު ލާޒިމުކުރާ އެއްބަސްވުމެއްގައި
އޮތޯރިޓީން ސޮއިކުރާނަމަ، އެ އެއްބަސްވުމެއްގައާއި ސިއްކަ އޮންނަންޖެހޭކަމަށް ޤާނޫނު ބަޔާންކުރާ ކޮންމެ
ލިޔުމެއްގައި އޮތޯރިޓީގެ ސިއްކަ ޖަހަންވާނެއެވެ. އޮތޯރިޓީގެ ސިއްކަ ޖަހާ ކޮންމެ ލިޔުމެއްގައި އޮތޯރިޓީން
ހުއްދަދީފައިވާ 2 (ދޭއް) ޑިރެކްޓަރަކު ސޮއިކުރަންވާނެއެވެ.
ތިންވަނަ ބާބު
އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
އޮތޯރިޓީގެ 5. އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިއެވަނީއެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
(ހ) މި ޤާނޫނުން ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނަކުން އޮތޯރިޓީން ކުރަންޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކުރާ މަދަނީ ވައިގެ
ދަތުރުފަތުރުގެ ކަންކަން ކުރުން؛
(ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2001 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން
މިނިސްޓްރީން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުން؛
(ނ) ރޭވުންތެރިކަމާއެކު ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ނިޒާމު
ތަރައްޤީކޮށް، ކުރިއެރުވުން؛
(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޚިދުމަތްތައް، ސަލާމަތްތެރިކަމާއި ރައްކާތެރިކަމާއެކު
ދިނުމަށްޓަކައި އެކަށައަޅަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް އެކަށައެޅުން؛
(ބ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާ ގުޅޭގޮތުން ސަރުކާރަށާއި ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޞިނާޢަތަށް ބޭނުންވާ
ފަންނީ އަދި އިދާރީ ލަފާއާއި އެހީތެރިކަން ދިނުން؛
(ޅ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޞިނާޢަތުގައި ހަމަހަމަ އަދި ވާދަވެރި ވެށްޓެއް
4

ޤާއިމުކޮށް، އެ ޞިނާޢަތު ކުރިއަރުވައި ތަރައްޤީކުރުން؛
(ކ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ވިޔަފާރީގެ ވާދަވެރިކަމާ ދެކޮޅު ކަންތައްތަ އް
ހުއްޓުވުން؛
(އ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާ ބެހޭގޮތުންނާއި، މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ސަލާމަތާއި
ރައްކާތެރިކަމާ ބެހޭގޮތުން ހެދިފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާ ހަދާތަކުގެ ތެރެއިން، ދިވެހިރާއްޖެއިން
ބައިވެރިވެފައިވާ މުޢާހަދާތަކުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖެއިން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ވިލަރެސްކުރުމާއި
ސީދާ އޮތޯރިޓީން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުން؛
(ވ) އޮތޯރިޓީން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކަށް އަގު ކަނޑައެޅުމާއި އޮތޯރިޓީން ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތުގެ
ފެންވަރު ލިޔެ ޝާއިޢުކުރުން؛
(މ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަލްސާތަކުގައި ދިވެހިރާއްޖެ ތަމްސީލުކުރުން؛
(ފ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޞިނާޢަތާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން ޢާންމުންނަށް މަޢުލޫމާތު
ފޯރުކޮށްދީ އިރުޝާދު ދިނުން.
އޮތޯރިޓީގެ ބާރުތައް 6. މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު
އަދާކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުމަށްޓަކައި އަންނަނިވި ބާރުތައް އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ހ) އަންނަނިވި ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ގަވާއިދު ހަދައި ހިންގުން؛
(1) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ރައްކާތެރިކަމާއި، ސަލާމަތްތެރިކަމާއި، މަދަނީ ވައިގެ
ދަތުރުފަތުރުގެ އިޤްތިޞާދާ ގުޅޭގޮތުން؛
(2) އޮތޯރިޓީންދޭ ޚިދުމަތްތަކާއި، ދޫކުރާ ހުއްދަތަކާއި، ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކާމެދު
އިދާރީގޮތުން އަޅާނެ ފިޔަވަޅުތަކާއި، ކުރެވޭނެ ޖޫރިމަނާތަކާ ގުޅޭގޮތުން؛
(3) އޮތޯރިޓީގައި މަސައްކަތްކުރާނެ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާ ދިނުމާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި،
ވަޒީފާ ބަދަލުކުރުމާއި، މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދިނުމާއި، މުސާރައާއި ޢިނާޔަތްތަކާއި
މުވައްޒަފުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާ ގުޅޭގޮތުން.
(ށ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރު ތަރައްޤީކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި އޮތޯރިޓީން އެކަނި ނުވަތަ އެހެން
ޤައުމެއްގެ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއާ ގުޅިގެން ނުވަތަ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމާޢަތްތަކާ ގުޅިގެން
އެކިއެކި ހަރަކާތްތައް ހިންގުން؛
(ނ) އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފުންނަށް ތަމްރީނު ދިނުމާއި، ސްކޮލަރޝިފް ދިނުމާއި، ތަމްރީނު ހޯދުމަށްޓަކައި
ލޯނު ދިނުން؛
(ރ) މިނިސްޓަރުގެ ހުއްދަ ލިބިގެން ކުންފުނި އުފެއްދުމާއި، ކުންފުނިތަކުގެ ޙިއްޞާ ގަތުމާއި،
ޕާޓްނަރޝިޕްތަކުގައި ބައިވެރިވުން؛
(ބ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށްޓަކައި މުދަލާއި ޚިދުމަތް ލިބިގަތުމުގެ
5

އެއްބަސްވުންތަކުގައި ބައިވެރިވުން؛
(ޅ) އޮތޯރިޓީގެ މުދާ ބޭނުންކުރުމާއި، އެ މުދަލުން މުޢާމަލާތްކުރުމާއި، އެ މުދާ ރަހުނުކޮށް ލޯނުގެ
ގޮތުގައި ފައިސާ ހޯދުން؛
(ކ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ
އެކަންކަން ކުރަން މަގުފަހިކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކާއި އަދި މި ޤާނޫ ނު
ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުން.
މި ޤާނޫނަށް 7. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެކުރިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަންގެ ސިވިލް
ޢަމަލުކުރަން
އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓުން ހަދާފައިވާ އެންމެހައި ގަވާއިދުތަކަކީ އޮތޯރިޓީން ހަދާފައިވާ
ފެށުމުގެކުރިން ހަދާފައިވާ
ގަވާއިދުތަކެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
ގަވާއިދުތައް
ހަތަރުވަނަ ބާބު
މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ސިޔާސަތު
މަދަނީ ވައިގެ 8. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ރޫޙާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އަދި މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތައް ހާސިލުވާނެ
ދަތުރުފަތުރުގެ ދާއިރާގެ
ގޮތުގެމަތިން، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާބެހޭ ސިޔާސަތު އެކަށައެޅުމަކީ
ސިޔާސަތު
މިނިސްޓަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.
(ށ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާބެހޭ ސަރުކާރުގެ ޢާންމު ސިޔާސަތުތައް، ލިޔުމުން މިނިސްޓަރު
އޮތޯރިޓީއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
(ނ) މިނިސްޓަރު އެހެންގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަށް އަންގާފައި ނުވާހާހިނދަކު، މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ
ސިޔާސަތުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
މިނިސްޓަރުގެ ބާރާއި 9. މިނިސްޓަރުގެ ބާރުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިއެވަނީއެވެ.
މަސްއޫލިއްޔަތު
(ހ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު މަތިކޮށް ދެމެހެއްޓުމުގެ ސިޔާސަތުތައް،
އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މަޝްވަރާގެމަތިން ކަނޑައެޅުން؛
(ށ) އޮތޯރިޓީ މިނިސްޓަރަށް ޖަވާބުދާރީ ކުރުވުމަށްޓަކައި އެކުލަވާލަންޖެހޭ އުސޫ ލުތަކާއި ނިޒާމުތަކާ އި
ގަވާއިދުތައް އެކުލަވާލުމާއި، މިކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ނެރެންޖެހޭ އަމުރުތައް ނެރުމާއި، އަޅަންޖެހޭ
ފިޔަވަޅުތައް އެޅުން؛
(ނ) އޮތޯރިޓީގެ އެންމެހައި ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް
ޖަވާބުދާރީވުން.
6

ފަސްވަނަ ބާބު
އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު
އޮތޯރިޓީގެ 10. އޮތޯރިޓީގެ ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅުމަށް، މަސްއޫލުވާންޖެހޭ އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑެއް
ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު
އޮންނަންވާނެއެވެ.
ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު 11. (ހ) އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު އެކުލެވިގެންވަނީ 5 (ފަހެއް) މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ.
އެކުލެވިގެންވާގޮތް
އެ 5 (ފަހެއް) މެންބަރުންނަކީ، ބޯޑުގެ ޗެއަރމަންއާއި، އޮތޯރިޓީގެ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއާއި، އިތުރު
3 (ތިނެއް) ޑިރެކްޓަރުންނެވެ.
(ށ) ބޯޑު އެކުލެވިގެންވަނީ އަންނަނިވި ދާއިރާތަކުންކުރެ ދާއިރާއަކުން ފަންނީ ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާ
ލިބިފައިވާ މީހުންގެ މައްޗަށެވެ.
(1) އޭވިއޭޝަންގެ ދާއިރާ؛
(2) ވިޔަފާރި ދާއިރާ؛
(3) ޤާނޫނީ ދާއިރާ.
ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ 12. ބޯޑަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މެންބަރުންގައި އަންނަނިވި ސިފަތައް ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
ސިފަތައް
(ހ) އެމީހެއްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރެވޭފަދަ ޢިލްމީ ފެންވަރާއި ލަޔާޤަތާއި
މަސައްކަތުގެ އަޚްލާޤުހުރި ދިވެ ހިރައްޔިތަކު ކަމުގައިވުން؛
(ށ) އިސްލާމްދީނުގައި ޙައްދެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއް ނުވަތަ ޚިޔާނާތުގެ ކުށެއް ނުވަތަ ރިޝްވަތުގެ
ކުށެއް ވޭތުވެދިޔަ 5 (ފަ ހެއް) އަހަރުގެ ތެރޭގަ އި ކުރިކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެފައިވާ
މީހަކުކަމުގައި ނުވުން؛
(ނ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޚިދުމަތްދޭ ކުންފުންޏެއްގެ ނުވަތަ އޮތޯރިޓީގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން
ހިނގަމުންދާ އިދާރާ އެއްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގައި ނުވަތަ އެހެންވެސް މަޤާމެއްގައިހުރި
މީހަކުކަމުގައި ނުވުން؛
(ރ) މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޚިދުމަތްދޭ ކުންފުންޏެއްގެ ނުވަތަ އޮތޯރިޓީގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން
ހިނގަމުންދާ އިދާރާއެއްގައި، އެތަނެއްގެ ޖުމްލަ 5% (ފަހެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ ބޮޑު
ޢަދަދެއްގެ ޙިއްޞާ އެމީހެއްގެ އަމިއްލަ ނަމުގައި ނުވަތަ އޭނާގެ ފަރާތުން ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ
ފަރާތެއްގެ ނުވަތަ އޭނާގެ ޙިއްޞާ ހިމެނޭ ކުންފުންޏެއްގެ ނަމުގައިއޮތް މީހަކުކަމުގައި ނުވުން؛
(ބ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ނުވަތަ ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކުރެވޭ
ނުވަތަ ޢައްޔަންކުރެވޭ މަޤާމެއް ފުރަމުންދާ މީހަކުކަމުގައި ނުވުން.
ބޯޑުގެ މެންބަރުން 13. އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ ޗެއަރމަންއާއި، އޮތޯރިޓީގެ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއާއި ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ
ޢައްޔަންކުރުން
އެހެނިހެން ޑިރެކްޓަރުން ޢައްޔަންކުރާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ.
7

މަޤާމުގެ މުއްދަތު 14. (ހ) އޮތޯރިޓީގެ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް ފިޔަވައި، ބޯޑަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މެންބަރުންގެ މެންބަރުކަ މު ގެ
މުއްދަތަކީ 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހެވެ. މިގޮތުން ޢައްޔަންކުރެވޭ ކޮންމެ މެންބަރެއްވެ ސް
ޢައްޔަންކުރެވޭނީ ގިނަވެގެން 2 (ދޭއް) ދައުރަށެވެ.
(ށ) އޮތޯރިޓީގެ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް ޢައްޔަންކުރެވޭނީ 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށެވެ. އަ ދި
މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަކިކުރެވޭ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް ފިޔަވައި، އެހެން ކޮން މެ
ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއެއް 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް އަލުން ޢައްޔަންކުރެވިދާނެއެވެ.
އަދި މިގޮތުން ޢައްޔަންކުރެވޭ ޗްފީ އެ ގްޒެކެޓިވްއެއް ކޮންމެ 5 (ފަހެއް) އަހަރަކުން
ޢައްޔަންކުރަމުން ގެންދެވިދާނެއެވެ.
ބޯޑުގެ ވާޖިބާއި 15. މި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކުގެ ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅުމާއި މަދަނީ ވައިގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު
ދަތުރުފަތުރުގެ ދާއިރާ މަގަށް އަޅުވައި ތަރައްޤީކުރުމަށް އޮތޯރިޓީން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކުގެ ސިޔާސަ ތު
ކަނޑައެޅުމަކީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. މީގެ އިތުރުން، އޮތޯރިޓީ ހިންގާނެ ގަވާއިދުތައް
ހަދައި، އެ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީ ހިނގާތޯ ބަލައި އަދި ބޯޑުގެ ޖަ ލްސާތައް
ބޭއްވުމުގެ ގަވާއިދުތައް ހަދައި، އޮތޯރިޓީގެ ހިންގުމުގެ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅައި، އެ ސިޔާސަތު
ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުމަކީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.
ޗެއަރމަންގެ ވާޖިބާއި 16. (ހ) ޗެއަރމަންގެ ޒިންމާތަކަކީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މަސައްކަތްތައް ރާވައި ހިންގުމާއި ބޯޑު ގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު
ޖަލްސާތަކުގެ ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓުމެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޗެއަރމަންއަށް ލިބިގެންވާ އިޚްތިޔާރެއް ނުވަތަ ހުރިހާ އިޚްތިޔާރުތަކާއި
ބާރުތައް ޗެއަރމަ ން ކަނޑައަޅާ އުސޫލަކުން ބޯޑުގެ އެހެން މެންބަރަކާ ހަވާލުކުރެވިދާނެއެވެ.
މަޤާމުން ވަކިކުރުން 17. ޗެއަރމަން ނުވަތަ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ އެހެން މެންބަރެއްގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު
ހަމަވުމުގެކުރިން މަޤާމުން ވަކިކުރުމުގެ ބާރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މިގޮތުން މަޤާމުން
ވަކިކުރާއިރު މަޤާމުން ވަކިކުރާ ސަބަބު ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
މަޤާމުން އިސްތިޢުފާ 18. ޗެއަރމަން ނުވަތަ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް ނުވަތަ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ އެހެން މެންބަރެއްގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތު
ދިނުން
ހަމަވުމުގެ ކުރިން މަޤާމުން އިސްތިޢުފާދޭން ބޭނުން ވެއްޖެ ހިނދެއްގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިޔުމަކުން
އެންގުމަށްފަހު އިސްތިޢުފާ ދެވިދާނެއެވެ.
މަޤާމު ހުސްވުން 19. (ހ) ޗެއަރމަންގެ ހުއްދަ ލިޔުމަކުން ލިބުމެއްނެތި ވިދިވިދިގެން 3 (ތިނެއް) ޖަލްސާއަށް ޑިރެކްޓަރަކު
ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ އެ ޑިރެކްޓަރެއްގެ މަޤާމު ހުސްވެއްޖެކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
(ށ) މިނިސްޓަރުގެ ހުއްދަ ލިޔުމަކުން ލިބުމެއްނެތި ވިދިވިދިގެން 3 (ތިނެއް) ޖަލްސާއަށް ޗެއަރމަން
ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ ޗެއަރމަންގެ މަޤާމު ހުސްވެއްޖެކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
ޗުއްޓީ ދިނުން 20. (ހ) ބޯޑުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލެއް ގެ ދަށުން ޗެއަރމަންއަށާއި، ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއަށް ޗުއްޓީ ދޭނީ
މިނިސްޓަރެވެ.
(ށ) ބޯޑުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލެއްގެ ދަށުން ބޯޑުގެ އެހެން ޑިރެކްޓަރުންނަށް ޗުއްޓީ ދޭނީ ޗެއަރމަންއެވެ.
8

ޑިރެކްޓަރުންގެ އަމިއްލަ 21. (ހ) ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ އެއްވެސް މެންބަރެއްގެ އަމިއްލަ މަޞް ލަޙަތެއް ނުވަތަ ފައިދާއެއް ނުވަތަ
މަޞްލަޙަތު ފުށުއެރުން
ދައުރެއްއޮތްކަމެއް ނުވަތަ މައްސަލައެއް، އޮތޯރިޓީން ބަލާހިނދު، އެކަމެއް ނުވަތަ މައްސަލައެ އް
ބެލުމުގައި ނުވަތަ ނިންމުމުގައި، އެއްވެސް މިންވަރަކަށް އެ މެންބަރަކު ބައިވެރިވެގެން ނުވާނެއެވެ.
އަދި އޮތޯރިޓީން ބަލާ މައްސަލައަކީ، މިފަދަ މަޞްލަޙަ ތެއް ނުވަތަ ފައިދާއެއް ނުވަތަ
ދައުރެއްއޮތްކަމެއްކަން ނުވަތަ މައްސަލައެއްކަން ކުރިން އެނގިފައި ނެތްނަމަވެސް އެކަ ން
އެނގޭހިނދު، އެކަން ޗެއަރމަންއަށް އެންގުމާއެކު، އެކަމެއް ނުވަތަ އެ މައްސަލައެއް ބެލުމު ން
ނުވަތަ އެ މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުން ނިންމަންޖެހޭ ނިންމުންތައް ނިންމުމުން އެ މެންބަރަކު
ތަނާޒުލުވާންވާނެއެވެ.
(ށ) ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން މެންބަރުންނަށް ލިބޭ މަޢުލޫމާތަކީ ސިއްރު ގެ
ގޮތުގައި ހިފަހައްޓަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތެވެ. މިފަދަ މަޢުލޫމާތެއް ދައު ލަތު ގެ ތަޙުޤީޤީ އިދާރާއަކަށް ނުވަތަ
ޝަރީޢަތުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި މެނުވީ، އޮތޯރިޓީގެ މަސައްކަތާ ނުގުޅޭ އެއްވެސް ފަރާތަކަށް
ހާމަކޮށްގެން ނުވާނެއެވެ.
މުސާރައާއި އެހެނިހެން 22. ޗެއަރމަންއާއި ޑިރެކްޓަރުންގެ މުސާރައާއި އެހެނިހެން ޢިނާޔަތްތައް ކަނޑައަޅާނީ
ޢިނާޔަތްތައް
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ.
ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތައް 23. (ހ) ޗެއަރމަން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިން އޮތޯރިޓީގެ މަސައްކަތް ކުރުމަށްޓަކައި ޖަލްސާތައް
ބާއްވަންޖެހޭނެއެވެ. މިގޮތުން ކޮންމެ މީލާދީ މަހެއްގައި މަދުވެގެން 1 (އެކެއް) ޖަލް ސާ
ބާއްވަންވާނެއެވެ.
(ށ) އޮތޯރިޓީގެ ބައްދަލުވުމެއް ބޭއްވޭނީ އެންމެ މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް) ޑިރެކްޓަރުންގެ ހާޒިރުގައެވެ.
(ނ) ބޯޑުން ވަކިގޮތަކަށްކަމެއް ނިންމާނީ ޖަލްސާއަކަށް ހާޒިރުވެފައިވާ މެންބަރުންގެ ވޯޓެއް ނަގައިގެން
އަޣުލަބިއްޔަތު ލިބޭ ގޮތެއްގެމަތިންނެވެ. ވަކިގޮތަކަށްކަމެއް ފާސްކު ރުމަށް އަޣުލަބިއްޔަތު ނުލިބި ވޯޓު
ހަމަވެއްޖެނަމަ ގޮތެއް ނިންމުމަށްޓަކައި ވޯޓު ދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރިޔާސަތަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ރ) ބޯޑުގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ ޗެއަރމަންއެވެ. ޗެއަރމަން ނެތް ހާލަތެއްގަ އި
ޗެއަރމަން ކަނޑައަޅާ، ބޯޑުގެ އެހެން ޑިރެކްޓަރެކެވެ.
(ބ) ބޯޑުގެ 3 (ތިނެއް) ޑިރެކްޓަރުންނަށްވުރެ މަދުނުވާ ޢަދަދެއްގެ ޑިރެކްޓަރުން، ބޯޑުގެ ޖަލްސާއެ އް
ބޭއްވުމަށް ބޭނުންވާނަމަ އެކަން ސަބަބު ބަޔާންކޮށް ޗެއަރމަންއަށް އެންގިދާނެއެވެ. އަދި
ޗެއަރމަންއަށް އެ ނޯޓިސް ލިބޭތާ 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ނޯޓިސްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން ޖަލްސާއެއް ބާއްވަންވާނެއެވެ.
(ޅ) ބޯޑުން އަވަސްގޮތަކަށް މައްސަލައެއް ނިންމައިދިނުމަށް އެދި ޗެއަރމަންއަށް ލިޔުމަކުން ހުށަހެޅުމުގެ
އިޚްތިޔާރު ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މިގޮތުން ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް ހުށަ ހަޅައިފިނަމަ
މި ހުށަހެޅުން ލިބޭތާ 5 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ބޯޑުގެ ޖަލްސާއެއް ބާއްވައި، ޗްފީ އެގްޒެކެޓި ވް
ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައާމެދު ގޮތެއް ނިންމަންވާ ނެއެވެ.
9

ހަވަނަ ބާބު
އޮތޯރިޓީ ހިންގުމާއި މުވައްޒަފުން
ބޯޑުގެ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް 24. އޮތޯރިޓީ ދުވަހުން ދުވަހަށް ހިންގުމުގެ ވެރިޔަކީ، އަދި އޮތޯރިޓީ ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތަކީ އޮތޯރިޓީގެ ޗް ފީ
އެގްޒެކެޓިވްއެވެ.
ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްގެ 25. ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިއެވަނީއެވެ.
ވާޖިބާއި މަސްއޫލިއްޔަތު
(ހ) ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ކަނޑައަޅާ ސިޔާސަތުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން މި ޤާނޫނު
ތަންފީޛުކުރުމަށް ދުވަހުން ދުވަހަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުން؛
(ށ) ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުން ކަނޑައަޅާ ސިޔާސަތުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އޮތޯރިޓީ ހިންގުން؛
(ނ) ބޯޑުގެ ޖަލްސާތަކުގެ ޔައުމިއްޔާ ލިޔެ ބެލެހެއްޓުމާއި، ބޭންކު އެކައުންޓްތައް ހުޅުވައި، ބަންދުކޮށް،
އޮތޯރިޓީގެ ހިސާބުތައް ބަލަހައްޓައި ހިސާބުތައް އޮޑިޓްކުރުވުމަށް ބޭނުންވާ ހުރިހާކަމެއް ކުރުވުން.
ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްގެ 26. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް ކުރަންޖެހޭކަމެއްގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެއް ކުރުމުގެ
ބައެއް މަސްއޫލިއްޔަތު
މަސްއޫލިއްޔަތު، ލިޔުމަކުން ބޯޑުގެ އެހެން ޑިރެކްޓަރަކާ ހަވާލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއަށް
އެހެން ފަރާތަކާ
ލިބިގެންވެއެވެ.
ހަވާލުކުރުން
މުވައްޒަފުން 27. އޮތޯރިޓީގެ މަސައްކަތް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުންނަށް ވަޒީފާދީ، އެއް ވަޒީފާއިން އަނެއް ވަޒީފާއަށް
ބަދަލުކޮށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށް ހަދާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އާއި ބޯޑުން
ކަނޑައަޅާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއެވެ.
ޙިމާޔަތް 28. މި ޤާނޫނު ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދަކުން ލިބިދޭ ބާރެއްގެ ދަށުން، ފަރުވާތެރިކަމާއި
ރައްކާތެރިކަމާއެކު މަސްއޫލިއްޔަތެއް އަދާކުރުމުގައި ދިމާވާ ނުވަތަ މެދުވެރިވާ ގެއްލުމެއްގެ ޒިންމާ، އޮތޯރިޓީ
ނުވަތަ އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފަކު ނުވަތަ އޮތޯރިޓީގެ ނަމުގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތަކުން އުފުލާކަށް
ނުޖެހޭނެއެވެ.
ހަތްވަނަ ބާބު
މާލީ ކަންކަން
ސިވިލް އޭވިއޭޝަން 29. މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގައި "ސިވިލް އޭވިއޭޝަން ފަންޑު" ގެ ނަމުގައި ފަންޑެ އް
ފަންޑު
ޤާއިމުކުރަންވާނެއެވެ. އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާ އުސޫލެއްގެ ދަށުން ފަންޑު ބެލެ ހެއްޓުމަކީ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްގެ
މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.
ފަސިންޖަރުންގެ 30. ރާއްޖޭގެ ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެއަރޕޯޓަކުން ފުރާ ކޮންމެ ފަސިންޖަރެއްގެ އަތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 71/78
އަތުންނެގޭ ފީ
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއަރޕޯޓަކުން ރާ އްޖޭންބޭރަށް ފުރާ ފަސިންޖަރުންގެ އަތުން އެއަރޕޯޓް ސަރވިސް ޗާ ޖް
ނެގުމާބެހޭ ޤާނޫނު(ގެ ދަށުން ނެގޭ ފައިސާގެ ތެރެއިން 2)ދޭއް(އެމެރިކާ ޑޮލަރަކީ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން
10

ފަންޑަށް ލިބޭ ފައިސާއެކެވެ.
ޚަރަދު ކުރުން 31. މި ޤާނޫނުގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ، އޮތޯރިޓީން ކުރަންޖެހޭ ހުރިހާ ޚަރަދެއް ކުރާނީ
މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން ފަންޑުންނެވެ.
ލޯނުގެ ގޮތުގައި ފައިސާ 32. އޮތޯރިޓީން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށްޓަކައި ސަރުކާރުން ނުވަތަ މާލީ އިދާރާއަކުން ލޯނުގެގޮތުގައި
ހޯދުން
ފައިސާ ނެގިދާނެއެވެ.
ފައިސާއާއި 33. އޮތޯރިޓީގެ އެންމެހައި ފައިސާގެ ހިސާބުތަކާއި އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތައް ބަލަހައްޓަންވާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު
ލިޔެކިޔުންތައް
3/2006 (ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނު) އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ބެލެހެއްޓުން
އިންވެސްޓުކުރުމުގެ ބާރު 34. އޮތޯރިޓީއަށް މަންފާ ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި އޮތޯރިޓީގެ ފައިސާއިން އިންވެސްޓު ކުރެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން
ފައިސާ އިންވެސްޓުކުރާނެ މިންވަރަކާއި އިންވެސްޓުކުރާނެ ދާއިރާތައް ކަނޑައަޅާނީ ބޯޑުންނެވެ.
މާލީ އަހަރު 35. އޮތޯރިޓީގެ މާލީ އަހަރަކީ ކޮންމެ މީލާދީ އަހަރެއްގެ ޖެނުއަރީ މަހުގެ 1 އިން ފެށިގެން ޑިސެމްބަރު މަހުގެ
31 އަށެވެ.
ހިސާބުތައް ބެލެހެއްޓުން 36. އޮތޯރިޓީގެ ފައިސާއާބެހޭ ހުރިހާ މުޢާމަލާތެއްގެ ލިޔެކިޔުންތައް އޮތޯރިޓީން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.
ހިސާބުތައް އޮޑިޓްކުރުން 37. އޮތޯރިޓީގެ ހިސާބުތައް، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ނުވަތަ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރާ އޮޑިޓަރެއް ލައްވާ ކޮންމެ
އަހަރަކު އޮޑިޓް ކުރަންޖެހޭނެއެވެ.
އޮޑިޓަރުންގެ އުޖޫރަ 38. އޮޑިޓަރުންނަށް އުޖޫރަ ދޭނީ އޮތޯރިޓީންނެވެ.
އޮޑިޓަރުންގެ ރިޕޯޓު 39. ކޮންމެ މާލީ އަހަރެއް ނިމުމުން، އޮތޯރިޓީގެ މާލީ ބަޔާންތައް އޮޑިޓަރުންނަށް ހުށަހަޅައި، އޮޑިޓަރުންގެ
ރިޕޯޓެއް ހޯދަންޖެހޭނެއެވެ.
އޮޑިޓަރުންގެ ރިޕޯޓުގައި 40. އޮޑިޓަރުންގެ ރިޕޯޓު ގައި ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޢުލޫމާތު ހިމަނަންވާނެއެވެ.
ހިމަނަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތު
(ހ) މާލީ ބަޔާންތަކުން، އޮތޯރިޓީގެ އެންމެހައި މާލީ މުޢާމަލާތްތަކެއް ސާފުކޮށް އެނގެންހުރި މިންވަރު؛
(ށ) އޮތޯރިޓީގެ ހިސާބު ބެލެހެއްޓުމުގެ ލިޔެކިޔުންތައް ރަނގަޅަށް އެނގެންހުރި މިންވަރު؛
(ނ) އޮޑިޓް ރިޕޯޓެއްގައި ހިމެނުމަށް އޮޑިޓަރުންނަށް ފެންނަ އެހެނިހެން މަޢުލޫމާތު.
އޮޑިޓަރުން މިނިސްޓަރަށް 41. އޮޑިޓްކުރަމުން އަންނައިރު ލިބޭ މަޢުލޫމާތަކާ ގުޅިގެން، އޮޑިޓަރުން ބޭނުން ކޮންމެ ވަގުތެއްގައި
މައްސަލަ ހުށަހެޅުން
މިނިސްޓަރަށް މައްސަލަ ހުށަހެ ޅިދާނެއެވެ.
އޮޑިޓަރުންނަށް 42. (ހ) އެއްވެސް ހުރަހެއްނެތި އޮތޯރިޓީގެ ހުރިހާ ލި ޔެކިޔުންތަކާއި ފައިސާއާބެހޭ ހުރިހާ މަޢުލޫމާތެ އް
އެހީތެރިވުން
އޮތޯރިޓީން އޮޑިޓަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ. އެއްވެސް ފަރާތަކުން އޮޑިޓަރުންނަށް
ހުރަސްއެޅުމަކީ ކުށެކެވެ.
11

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއްކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 10,000/- (ދިހަހާސް)
ރުފިޔާއާއި 50,000/- (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދު ގެ ޢަދަދަކުން ޖޫރިމާނާކުރުމާއެކު،
ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމެވެ.
ލިޔެކިޔުމުގެ ކޮޕީ 43. އޮޑިޓަރުން ބޭނުންވެއްޖެ ކޮންމެ ލިޔެކިޔުމެއްގެ ކޮޕީ ނެގިދާނެއެވެ.
އަހަރީ ރިޕޯޓު 44. ވޭތުވެދިޔަ އަހަރު އޮތޯރިޓީ ހިންގިގޮތުގެ ރިޕޯޓެއް، އޮޑިޓްކުރެވިފައިވާ ހިސާބުތަކާއެކު، ކޮންމެ މާލީ އަހަރެއް
ނިމޭތާ 4 (ހަތަރެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޮތޯރިޓީން ތައްޔާރުކޮށް ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑަށް ހުށަހަޅަ އި
އެ ބޯޑުން ފާސްކޮށް، މިނިސްޓަރަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މި ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީއެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް
ފޮނުވަންވާނެއެވެ.
އަށްވަނަ ބާބު
ޙައްޤުތަކާއި، ޒިންމާތަކާއި، މުވައްޒަފުން ބަދަލުކުރުން
ސިވިލް އޭވިއޭޝަނާބެހޭ 45. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެކުރިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަންގެ ސިވިލް
ޑިޕާޓްމަންޓުން ކުރިން
އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓުން ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަތަކާއި ލައިސަންސްތަކާއި ސެޓްފިކެޓްތަކަކީ، މި ޤާނޫނަށް
ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަތައް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުން އޮތޯރިޓީން ދޫކޮށްފައިވާ ތަކެތިކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
މުވައްޒަފުން ބަދަލުކުރުން 46. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަންގެ ސިވި ލް
އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓްގައި މަސައްކަތް ކުރަމުން އަންނަ ހުރިހާ މުވައްޒަފުން އޮތޯރިޓީގެ
މުވައްޒަފުންގެ ގޮތުގައި ހަމަޖެހޭނެއެވެ.
ބަދަލުކުރެވޭ 47. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަންފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޮތޯރިޓީގައި
މުވައްޒަފުންގެ މުސާރަ
މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ މަޤާމުތަކާއި، ވަޒީފާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، މުސާރައާއި ޢިނާޔަތްތައް
އޮތޯރިޓީން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަންފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 4 (ހަތަރެއް)
މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެއާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ. މި ޤާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
މުވައްޒަފުން ބަދަލުކުރުމަށްފަހުދޭ މުސާރައާއި ޢިނާޔަތްތަކަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް
ކޮމިއުނިކޭޝަންގެ ސިވިލް އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓުން އެ މުވައްޒަފުންނަށް ދެމުންގެންދިޔަ މުސާރައާއި
ޢިނާޔަތްތަކަށްވުރެ ކުޑަ މުސާރައަކަށްވެގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި މުވައްޒަފަކަށް ކަނޑައަޅާ މަޤާމަކީ
އެ މުވައްޒަފަކު ކުރިން އަދާކުރަމުންގެންދިޔަ މަޤާމަށްވުރެ ދަށް މަޤާމަކަށްވެގެން ނުވާނެއެވެ.
މުވައްޒަފުންނަށް 48. އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފުންގެ ޕެންޝަނާގުޅޭ އެންމެހައި ކަންތައްތައް ކަނޑައަޅާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2009
ޕެންޝަން ލިބުމުގެ
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޕެންޝަނާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ އެއްގޮތަށެވެ.
ޙައްޤާއި އެހެން
ޢިނާޔަތްތައް
ނުވަވަނަ ބާބު
އޮތޯރިޓީން ނިންމާ ނިންމުންތައް މުރާޖަޢާކުރުން
އޮތޯރިޓީގެ ނިންމުން 49. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ކުރަންޖެހޭކަމެއް ކުރުމުގެގޮތުން ނުވަތަ އޮތޯރިޓީއަށް ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން
މުރާޖަޢާކުރުން
12

އޮތޯރިޓީން ނިންމާ ނިންމުމަކާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ، އެ ނިންމުމެއް އަލުން ބަލައިދިނުން އެދި
މިނިސްޓަރަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު، އެ ނިންމުމުގެ ސަބަބުން އެފަރާތެއްގެ ޙައްޤަކަށް އުނިކަ ން
ލިބިފައިވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރާ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
މިނިސްޓަރަށް ހުށަހެޅޭ 50. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މިނިސްޓަރަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބަލާނޭ
މައްސަލަ ބަލާނެގޮތް
އިލްތިމާސް ކޮމިޓީއެއް މިނިސްޓަރު އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ. އިލްތިމާސް ކޮމިޓީ އެކުލަވާލާނެގޮ ތާ އި
އިލްތިމާސް ކޮމިޓީން މައްސަލަ ބަލާނެގޮތުގެ ގަވާއިދު ހަދާނީ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުންނެވެ.
(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މިނިސްޓަރަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަ ލަތަ އް
އެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިލްތިމާ ސް
ކޮމިޓީން ބަލައި ނިންމަންވާނެއެވެ.
ނިންމިގޮތުގެ ސަބަބު 51. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އޮތޯރިޓީން ކުރަންޖެހޭކަމެއް ކުރުމުގެގޮތުން ނުވަތަ އޮތޯރިޓީއަށް ލިބޭ ބާރުގެ
ދަށުން އޮތޯރިޓީން ނިންމާ ނިންމުމެއް ގެ ސަބަބުން އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ޙައްޤަކަށް އުނިކަން
ލިބޭކަމަށް އެފަރާތަކަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެ ނިންމުމާބެހޭ މަޢުލޫމާތު އެފަރާތަށް އެންގޭ ތާ
30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ ނިންމުން ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ސަބަބުތައް
ބަޔާންކޮށްދިނުން އެދި، ލިޔުމަކުން އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު އެފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސަބަބު ބަޔާންކޮށްދިނުން އެދި ހުށަހަޅާ
ލިޔުން އޮތޯރިޓީއަށް ލިބޭތާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ ނިންމުން ބިނާކޮ ށްފައިވާ
ސަބަބުތަކާއި، އެ ނިންމުން ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރި ސަބަބުތައް ބަޔާންކުރާ ލިޔުމެއް،
އެފަރާތަކަށް ދޭންވާނެއެވެ.
ދިހަވަނަ ބާބު
އެހެނިހެން ކަންކަން
ގަވާއިދު 52. މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެންގޮތަކަށް ބުނެފައިނުވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ އެންމެހައި
ގަވާއިދުތައް ހަދައި ހިންގާނީ އޮތޯރިޓީންނެވެ. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަންފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
ޢަމަލުކުރަންފަށާ ތާރީޚް 53. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދީޤުކޮށް ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓްގައި
ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.
ލަފްޒުތަކާއި 54. މި ޤާނޫނުގައި އެހެންގޮތަކަށް ބުނެފައިނުވާނަމަ ނުވަތަ އެ ބަހެއް ނުވަތަ ޢިބާރާތެއް އޮތްގޮތުން ސީދާ
ޢިބާރާތްތަކުގެ މާނަ
އެހެންގޮތަކަށް މާނަ ނުކުރެވޭނަމަ، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބަސް ބަހާއި ޢިބާރާތްތައް މާނަކުރެވޭނީ
އަންނަނިވިގޮތަށެވެ.
"އޮތޯރިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، މި ޤާނޫނުން އުފައްދާ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއަށެވެ.
13

"މިނިސްޓަރު" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން މިނިސްޓަރު ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމަށް
ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ވަޒީރަށެވެ.
"ބޯޑު" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑަށެވެ.
"ޗެއަރމަން" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، އޮތޯރިޓީގެ ޗެއަރމަންއާއި ވަގުތީގޮތުން އޮތޯރިޓީގެ ޗެއަރމަންގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ ކޮންމެ މީހަކަށެވެ.
"ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވް" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ އޮތޯރިޓީގެ ޗްފީ އެގްޒެކެޓިވްއާއި އެ ހައިސިއްޔަތުން
މަސައްކަތްކުރާ ކޮންމެ މީހަކަށެވެ.
"ޑިރެކްޓަރު" ނުވަތަ "ޑިރެކްޓަރުން" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، އޮތޯރިޓީގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ
މެންބަރުންނަށެވެ.
"ސިވިލް އޭވިއޭޝަނާބެހޭ ޑިޕާޓްމަންޓް" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިވިލް އޭވިއޭޝަންގެ
އެންމެހައި ކަންކަން ބަލަހައްޓައި ހިންގާ އިދާރާއަށެވެ.
"ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީ" އަދި "މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަން" ކަމަށް
ބުނެފައިއެވަނީ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ސިވިލް އޭވިއޭޝަންގެ އެންމެހައި ކަންކަން ބަލަހައްޓައި ހިންގާ އިދާރާގެ
ބެލެނިވެރިކަން އެވަގުތަކު ހަވާލުކުރެވިފައިވާ މިނިސްޓްރީއަކަށެވެ.
____
14